

Zasady szacowania szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi obowiązujące w 2018 r.

I. Zadanie rolnika w przypadku szkody spowodowanej niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi

1. Producent rolny, w gospodarstwie którego, wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi składa do właściwego terytorialnie urzędu gminy, wniosek (na opracowanym przez Warmińsko – Mazurski Urząd Wojewódzki formularzu), **możliwie w terminie do 10 dni od dnia wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego** (ustalenie ww. terminu podyktowane zostało względami organizacyjnymi, tak aby w przypadku wystąpienia niekorzystnego zjawiska o szerokim zasięgu, np. suszy, komisje mogły oszacować szkody w terminie).

Uwaga: wzór wniosku dostępny jest w gminie lub na stronie internetowej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w zakładce Obsługa Interesanta >> Co i gdzie załatwić >> [Ochrona środowiska - Ochrona przyrody - Rolnictwo](#) >> Rolnictwo.

W przypadku posiadania gruntów w kilku gminach województwa, producent rolny zgłasza szkody tylko w 1 gminie, tj. w tej w której znajduje się siedziba gospodarstwa. Ponadto, jeżeli rolnik posiada grunty i uprawy, w których wystąpiły szkody także w innych województwach, to wówczas składa też wniosek o oszacowanie szkód w gminie położonej w innym województwie. W takim przypadku, rolnik przedkłada niezwłocznie protokół z innego województwa celem sporządzenia protokołu zbiorczego przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na położenie największej części gospodarstwa.

Rolnik we wniosku do gminy wyszczególnia wszystkie uprawy, nawet te w których nie wystąpiły szkody i położone **we wszystkich gminach województwa warmińsko- mazurskiego, jak też w gminach położonych na terenie innych województw.**

Powierzchnia upraw we wniosku powinna być zgodna z pow. upraw w gospodarstwie, podaną we wniosku o **dopłaty bezpośrednie**, skierowanym do Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Ważne: Kopia wniosku o dopłaty stanowi integralną część wniosku rolnika do gminy. W przypadku gdy rolnik nie złożył jeszcze w danym roku wniosku do Biura Powiatowego ARiMR, a zgłasza szkody spowodowane, np. ujemnymi skutkami przezimowania, wówczas dołącza kopię wniosku o dopłaty za rok ubiegły.

Jeżeli producent prowadzi również produkcję zwierzęcą wymienia **we wniosku także zwierzęta** utrzymywane w gospodarstwie.

II. Zadania gminy

1. Pracownicy urzędu gminy sprawdzają kompletność złożonego wniosku rolnika o oszacowanie szkód, zwracając uwagę, czy nazwy upraw i powierzchnia upraw jest zgodna z kopią załączonego przez rolnika wniosku o dopłaty bezpośrednie. Do wniosku musi być dołączona kopia wniosku o dopłaty bezpośrednie za dany rok, a w przypadku gdy rolnik nie złożył jeszcze wniosku do ARMiR za rok bieżący, kopia wniosku za rok ubiegły.
Uwaga : Wnioski niekompletne, tj. bez załączonej przez rolnika kopii wniosku o dopłaty bezpośrednie i przekazane przez gminę do PZDR będą zwracane do gminy celem uzupełnienia braków formalnych,
2. Na podstawie wniosków rolników, wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje do Wojewody wniosek (na opracowanym formularzu) o uruchomienie komisji ds. szacowania szkód (wyłącznie za pośrednictwem platformy ePUAP), niezwłocznie możliwie nie później niż w terminie do **15 dni** od dnia wystąpienia niekorzystnego zjawiska atmosferycznego,
3. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku gminy przez Wojewodę i **przekazaniu gminie informacji zwrotnej w tym zakresie**, za pośrednictwem ePUAP, gmina przekazuje do właściwego Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego, jednostkowe wnioski rolników (zachowując ich kopie) wraz ze zbiorczymi wykazami poszkodowanych rolników. W miarę napływu kolejnych wniosków rolników do gminy, a dotyczących szkód spowodowanych tym samym zjawiskiem, którego dotyczył wniosek Wójta, Burmistrza do Wojewody, gmina przekazuje je sukcesywnie do PZDR celem oszacowania szkód przez komisję. Do Wojewody gmina przesyła (raz w tygodniu) jedynie wykaz rolników, stanowiący załącznik do wniosku gminy do Wojewody (**narastająco**) **obowiązkowo z powierzchnią uszkodzonych upraw wynikającą z wniosków rolników**. **Cały obieg dokumentacji odbywa się w systemie elektronicznym.**
4. Zarządzenia o powołaniu komisji przez Wojewodę we wszystkich powiatach województwa wraz ze składami osobowymi komisji oraz wszelka dokumentacja dotycząca szacowania szkód dostępna jest *na stronie internetowej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w zakładce Obsługa Interesanta >> Co i gdzie załatwić >> [Ochrona środowiska - Ochrona przyrody - Rolnictwo](#) >> Rolnictwo,*
5. W przypadku suszy, podstawą rozpoczęcia prac komisji szacujących szkody, są wyniki monitoringu suszy rolniczej, który jest prowadzony na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, na podstawie bieżącej oceny niedoboru wody w okresie wegetacyjnym mierzonego Klimatycznym Bilansem Wodnym (KBW). System monitoringu suszy ma za zadanie wskazać obszary, na których potencjalnie wystąpiły straty spowodowane suszą. Suszę, stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości

określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb. Dane dotyczące zagrożenia suszą w poszczególnych gminach, dla **14** gatunków i grup roślin, tj. dla: zbóż ozimych, zbóż jarych, kukurydzy na ziarno, kukurydzy na kiszonkę, rzepaku i rzepiku, ziemniaków, buraków cukrowych, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, krzewów owocowych, drzew owocowych, truskawek i roślin strączkowych ogłaszane są przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w formie obwieszczeń, w terminie do 10 dni po zakończeniu sześciodekadowego okresu, a wcześniej na stronie **IUNG w zakładce – monitoring suszy rolniczej.**

Podstawą szacowania szkód spowodowanych suszą jest wyłącznie monitoring suszy rolniczej. Jeżeli w danej uprawie, w gminie nie wystąpiły przekroczenia KBW w poszczególnych raportach, nie ma możliwości uruchomienia prac komisji przez Wojewodę.

W przypadku szkód w uprawach spowodowanych przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne w terminie **do 20 maja wymagających zaorania lub ponownego obsiewu**, poziom szkód w uprawach ustala się, uwzględniając szacunki dokonane przez komisję, jednak nie wyżej **niż 50% plonu** (w tym przypadku do wyliczenia szkód nie uwzględnia się plonów roślin które zostały zasiane po zlikwidowanych uprawach). Powyższa zasada nie dotyczy szkód w owocach.

III. Zadania komisji szacujących szkody

1. Po otrzymaniu informacji od Wojewody o zatwierdzeniu wniosku gminy o oszacowanie szkód oraz jednostkowych wniosków rolników przekazanych przez gminę, Komisja dokonuje oszacowania szkód w gospodarstwach. W przypadku gdy gospodarstwo rolne jest położone na obszarze co najmniej dwóch powiatów w województwie warmińsko - mazurskim, szacowania mogą dokonywać 2 komisje powiatowe po wcześniejszym uzgodnieniu i w porozumieniu z Komisją Wojewódzką. Protokół zbiorczy, sporządza komisja powiatowa właściwa ze względu na miejsce położenia siedziby gospodarstwa, uwzględniając protokół z oszacowania szkód z terenu innego powiatów,
2. Wysokość szkód powinna być wyliczana na poziomie gospodarstwa rolnego, pod warunkiem, że producent rolny posiada kompletne i wiarygodne dane obejmujące wszystkie zdarzenia prowadzonej produkcji roślinnej i zwierzęcej potwierdzające uzyskane plony oraz ceny w jego gospodarstwie w roku szacowania szkody, jak również dane z ubiegłych 3 lat. **Jeżeli rolnik nie jest w stanie udokumentować uzyskanych plonów i cen, Komisja do wyliczeń szkód przyjmuje dane dla regionu FADN A (dla województw warmińsko – mazurskiego, zachodniopomorskiego, pomorskiego, lubuskiego). Komisja wylicza straty w odniesieniu do produkcji z całego gospodarstwa, a więc w produkcji roślinnej i zwierzęcej, niezależnie od tego czy szkody wystąpiły wyłącznie w uprawach, czy wyłącznie w produkcji zwierzęcej,**
3. Komisja sporządza protokół z oszacowania szkód, z wykorzystaniem wzoru protokołu dla regionu FADN A, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla rolnika, drugi dla Wojewody,
4. Po sporządzeniu protokołu i wyliczeniu strat, zgodnie z zasadami przyjętymi w województwie, komisja przekazuje protokoły w formie elektronicznej do sprawdzenia przez Dział Ekonomiki W-MODR. Po sprawdzeniu protokołów i przekazaniu zwrotnej informacji, przewodniczący komisji powiatowej przekazuje Komisji Wojewódzkiej:

- 1 egzemplarz protokołu oszacowania szkód w przypadku, jeżeli poziom strat jest niższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej (drugi egzemplarz komisja powiatowa wydaje rolnikowi);
- 2 egzemplarze protokołu, w przypadku, gdy poziom szkód był wyższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej oraz jeżeli straty zostały oszacowane przez komisję w środkach trwałych, celem potwierdzenia wystąpienia szkód przez Wojewodę. Po potwierdzeniu protokołów przez Wojewodę potwierdzone egzemplarze protokołów, Wojewoda przekazuje bezpośrednio do właściwych terenowo PZDR, celem przekazania ich poszkodowanym rolnikom, za potwierdzeniem odbioru.

Komisja powiatowa zachowuje kopię protokołu w postaci elektronicznej do 14 miesięcy od oszacowania szkód.

Wszelkie sprawy dotyczące organizacji pracy komisji oraz spraw merytorycznych związanych z szacowaniem szkód, przewodniczący komisji powiatowych przekazują Przewodniczącemu Komisji Wojewódzkiej.

IV Zadania Komisji Wojewódzkiej

1. Przewodniczący Komisji Wojewódzkiej, przekazuje Wojewodzie w terminie 30 dni od oszacowania szkód w terenie, protokoły sporządzone przez komisje powiatowe, a w terminie do 45 dni od oszacowania szkód, protokół zbiorczy z oszacowania szkód w województwie.

V. Zadania Wojewody

1. Powołanie komisji powiatowych do oszacowania szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi oraz Komisji Wojewódzkiej do koordynacji prac komisji powiatowych,
2. Potwierdzenie zasadności wniosków Wójtów, Burmistrzów gmin o oszacowanie szkód,
3. Potwierdzanie protokołów, w przypadku gdy poziom szkód jest wyższy niż 30% średniej rocznej produkcji rolnej oraz protokołów, w których oszacowane zostały środki trwałe
4. Przekazanie do PZDR potwierdzonych egzemplarzy protokołów z oszacowania szkód w przypadkach gdy poziom strat w gospodarstwach przekracza 30% średniej rocznej produkcji rolnej oraz protokołów z oszacowania środków trwałych, celem wydania ich poszkodowanym rolnikom.